

Aan:
de voorzitter en leden van
Provinciale Staten van Drenthe

Assen, 25 augustus 2020
Ons kenmerk 35/5.4/2020001670
Behandeld door mevrouw R. Ossel (0592) 36 55 98
Onderwerp: Gevolgen coronacrisis
Status: Ter informatie

Geachte voorzitter/leden,

Het zomerreces ligt inmiddels achter ons. De scholen zijn weer begonnen en veel mensen zijn teruggekomen van vakantie in binnen- of buitenland. Het COVID-19-virus is helaas nog niet met de noorderzon vertrokken. Wij hadden gehoopt dat we na het zomerreces weer langzaam toe konden werken naar een rooskleuriger toekomstperspectief. Echter, sinds een aantal weken zien we toch weer grote stijgingen in het aantal positief geteste mensen. Dit leidde vanuit het Kabinet ook weer tot scherpere maatregelen en de dringende oproep aan eenieder om zich aan de maatregelen te houden. Hoewel Drenthe als positief voorbeeld werd genoemd, stijgt ook hier het aantal besmettingen en moeten we ons met zijn allen blijven inzetten om COVID-19 buiten de deur te houden. Deze zomerperiode zijn er in Drenthe ook weer ontwikkelingen te benoemen. Via deze zesde 'coronabrief' willen wij u informeren over de volgende zaken.

Veiligheidsregio Drenthe

Binnen de Veiligheidsregio (VRD) wordt door alle gemeenten en partners nog steeds nauw samengewerkt in de aanpak van corona. We willen dat ook in de komende periode blijven doen, waarbij de vraag zich aandient hoe lang de Grip 4-structuur nog duurt. Het lijkt aannemelijk dat in oktober de COVID Noodwet door het Kabinet wordt vastgesteld. Het vertrekpunt in de wet is gemeentelijke autonomie. Lokaal wat lokaal kan. Maar er zullen bovenlokale vraagstukken blijven.

In het Regionaal Beleidsteam (RBT) zijn afspraken gemaakt over op welke wijze evenementen coronaproof doorgang kunnen vinden. Binnenkort wordt in het RBT gesproken over evenementen zoals sinterklaasintochten, Oud- en Nieuwjaarsactiviteiten en de wenselijkheid om hier één Drentse lijn in af te spreken.

De GGD Drenthe heeft kunnen bewerkstelligen dat de provincie Drenthe als proefregio is aangewezen voor het testen van de landelijke corona-app, die door de rijksoverheid is ontwikkeld. Op dit moment is de CoronaMelder te gebruiken in Drenthe en de regio's Twente en IJsselland en delen van Gelderland. De app is een digitaal hulpmiddel bij het bron- en contactonderzoek door de GGD en is inmiddels bijna 800.000 keer gedownload.

Begin september ontvangt u in afschrift de zesde raadsbrief van de voorzitter van de VRD met een uitgebreide update over de aanpak.

Financiën

Als vergoeding voor coronagerelateerde kosten voor met name cultuur heeft de rijksoverheid aan de provincies een bedrag van in totaal € 8 miljoen beschikbaar gesteld. Hoeveel daarvan precies naar Drenthe vloeit, zal nog moeten blijken. Een opvallend effect van de coronacrisis is te zien bij de motorrijtuigenbelasting. Ondanks een geringe groei van het autobestand, is er een duidelijke toename te zien van het aantal kentekens dat is geschorst. Het is nog niet duidelijk wat dit op langere termijn betekent voor de opbrengst.

Economie en arbeidsmarkt

Uit landelijke cijfers blijkt dat de daling van de werkgelegenheid varieert per regio en sterk afhankelijk is van de sectoren die daarin het sterkst zijn vertegenwoordigd. Het meeste werk verdwijnt naar verwachting in delen van de zakelijke dienstverlening, horeca, cultuur, sport en recreatie, sierteelt en luchtvaart. Er zijn ook sectoren waarin de werkgelegenheid niet of nauwelijks afneemt. In de sectoren zorg en welzijn, overheid en de post- en koeriersbranche is zelfs groei te verwachten

Voor wat betreft de mate waarin de werkgelegenheid is getroffen behoort de provincie Drenthe tot de middenmoot van de regio's. In vergelijking met andere regio's werken in Drenthe veel uitzendkrachten in sectoren als horeca, recreatie, industrie en landbouw.

Zorg en welzijn, de grootste sector in Drenthe, heeft juist extra werk. Ook de voedselsector draait nog goed. Op basis van de sectorstructuurverschillen binnen Drenthe verwachten we dat de werkgelegenheid in het zuidelijk deel van de provincie het meest onder druk komt te staan.

Als gevolg van de coronacrisis komt overstappen naar ander werk steeds nadrukkelijker in beeld. Bij een overstap hoort vaak om-, her- en bijscholing. Dit maakt duidelijk hoe belangrijk het is dat werkgevers en werknemers blijven inzetten op een Leven Lang Ontwikkelen. Om deze stap te ondersteunen en te stimuleren bieden wij samen met onze partners één gezamenlijk platform aan. Eén platform waar alle scholingsmogelijkheden overzichtelijk worden weergegeven (<https://www.scholingsalliantie.nl>).

Via de structuur van de Scholingsalliantie Noord zijn we in gesprek met scholen, bedrijven en de SBB (Samenwerking Beroepsonderwijs Bedrijfsleven) om te zien of wij een rol kunnen spelen in het opvangen van het grote tekort aan stageplekken voor mbo'ers. Normaal vindt 76% van de mbo'ers werk via een stageplek. Het arbeidsfit houden van de jongeren die nu buiten de boot dreigen te vallen en inzetten op tijdige om- en bijscholing zijn van groot belang en samenwerken is cruciaal.

Dat blijkt ook uit de brief die de Arbeidsmarkttafel Noord, waarin wij zijn vertegenwoordigd, op 3 juli 2020 heeft gestuurd aan de Techniekcoalitie Noord. Voor de volledigheid hebben wij deze brief als bijlage toegevoegd.

Cultuur

Musea

Vlak voor het zomerreces zijn de aanvragen voor het landelijke Noodfonds Cultuur ingediend.

Inmiddels is duidelijk dat het Drents Museum € 500.000,- krijgt van het Mondriaan Fonds. Wij zijn voornemens om deze bijdrage met eenzelfde bedrag te matchen uit het Drentse Noodfonds Cultuur.

De aanvragen van museum De Buitenplaats en het Gevangenis-museum bij het Mondriaan Fonds zijn afgewezen. Het Hunebedcentrum en ook het Gevangenis-museum kunnen mogelijk nog een bijdrage krijgen uit een andere regeling van het Mondriaan Fonds, maar daarover is nog geen uitsluitsel. Het Herinneringscentrum Kamp Westerbork krijgt een bijdrage uit het coronasteunpakket van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en het Vfonds.

Vanuit het Drentse Noodfonds Cultuur hebben de musea van provinciaal belang elk een bijdrage gekregen van € 25.000,-. Aan de 48 kleine musea in Drenthe is € 1.000,- beschikbaar gesteld. Tot nu toe hebben 41 musea hier gebruik van gemaakt en 1 heeft aangegeven geen bijdrage te willen. We werken inmiddels aan een aanvullende regeling, waarmee kleine musea coronakosten tot een maximum van € 5.000,- vergoed kunnen krijgen. Voor deze regeling hebben we binnen het Drentse Noodfonds Cultuur € 250.000,- beschikbaar.

Het Platform Drentse Musea heeft namens 16 kleine musea een aanvraag voor € 99.000,- ingediend bij het Kickstart Cultuurfonds. De musea van provinciaal belang dienen individueel aanvragen in bij dit fonds.

Theaters en podia

Het Atlas Theater (Emmen), Schouwburg Ogterop (Meppel), De Tamboer (Hoogeveen), De Wensinghof (Roden/Noordenveld), De Nieuwe Kolk (Assen) en De Hofpoort (Coevorden) ontvangen in totaal € 686.405,- van het Fonds Podiumkunsten. Via de gemeenten matchen wij de bijdragen voor De Hofpoort en De Wensinghof voor 100% en voor de overige theaters voor 70%. De gemeenten zijn verantwoordelijk voor de resterende matching.

Voor zover mogelijk zullen de Drentse theaters ook een aanvraag indienen bij het Kickstart Cultuurfonds. De Tamboer heeft uit de eerste ronde een bijdrage gekregen van € 75.000,-.

Bioscoop De Nieuwe Kolk ontvangt € 37.500,- van het Filmfonds. De provincie matcht ook deze bijdrage voor 70%, de gemeente is verantwoordelijk voor de rest.

In een separate brief zullen wij u op korte termijn nader informeren over de (voorgenomen) matching vanuit het Drentse Noodfonds Cultuur. Daar waar van toepassing (matching bijdrage Drents Museum) zullen wij u vragen om uw wensen en bedenkingen kenbaar te maken.

Vervoer

Na een aanvankelijke stijging van de bezettingsgraad in de bussen sinds het hervatten van de dienstregeling op 1 juni 2020, lieten de laatste weken van de zomerdienstregeling juist een behoorlijke daling zien. Het extreem warme weer heeft daarbij mogelijk ook een rol gespeeld. Inmiddels is de gemiddelde bezetting ongeveer 65% van dezelfde periode vorig jaar.

Op zondag 16 augustus 2020 is een nieuwe dienstregeling ingevoerd, waarin op werkdagen de spitsen zijn afgevlakt en de frequentie gedurende de dag gelijkmatiger is verdeeld. Voor sommige lijnen betekent dit dat er in de daluren net zoveel bussen rijden als in de spits. Het OV-Bureau speelt hiermee in op de spreiding van lesuren voor scholieren en studenten. Omdat de vervoersvraag niet exact kan worden voorspeld, is de dienstregeling gemakkelijk op en af te schalen. Dit biedt ook flexibiliteit bij een eventuele aanscherping van de coronamaatregelen. De komende weken zal moeten blijken of en hoe deze dienstregeling verder moet worden aangepast.

Zomeractiviteiten voor en door jongeren in Drenthe

Samen met Drentse jongeren, gemeenten en partners hebben we in negen gemeenten coronaproof zomeractiviteiten georganiseerd. Met een oproep op social media is jongeren gevraagd waar zij behoefte aan hebben in de zomerperiode. Bijna 1.000 jongeren gaven aan ontspanning, ontmoeting en sport te missen. Het enthousiasme vanuit de jongeren om mee te denken en mede te organiseren was groot: zo'n 400 jongeren wilden de handen hiervoor uit de mouwen steken. Activiteiten die vervolgens hebben plaatsgevonden zijn onder andere een zomerprogramma bij Podium Zuidhaege, dansworkshops in Gieten, een waterspektakel in Coevorden, 'Keet in de zomer' in Tynaarlo en 'Summertour Noorderveld'. Bijna 3.000 Drentse jongeren hebben meegedaan aan de verschillende activiteiten. In september vindt een evaluatie plaats samen met gemeenten en jongeren om te kijken welke elementen we voor de toekomst willen behouden.

Vrijtijdseconomie

Een positieve trend is dat heel veel Nederlanders in eigen land de zomervakantie doorgebracht hebben. Drenthe is in trek geweest en bezoekers/gasten hebben hun bezoek in onze provincie positief beoordeeld.

De campings in Drenthe waren vol bezet. Door wekenlange topbezetting wordt een deel van of wellicht op een aantal bedrijven het opgelopen verlies goed gemaakt. Voor de vakantieparken geldt dit ten dele. Het hangt van de gemiddelde bezetting af of het verlies van drie maanden is goed te maken. Daarover is nu nog geen scherp beeld te geven. Dagrecreatie en horeca hebben over het algemeen te maken met een verlaagde capaciteit vanwege de anderhalvemetermaatregel. Daardoor is het omzetverlies uit de periode april/mei niet meer goed te maken.

Wat we zien is dat een aantal bedrijven nog fors in de gevarenzone zit. Met banken, IkBenDrentsOndernemer (IBDO) en Marketing Drenthe zullen stappen worden gezet om in beeld te krijgen welke bedrijven liquiditeitsproblemen hebben en of we in essentie gezonde bedrijven via aanvullend instrumentarium kunnen helpen.

Via het Snelloket Vrijtijdseconomie zijn 87 aanvragen binnengekomen. Er is tot nu toe voor € 132.500,- beschikt; er resteert dan nog een bedrag van € 867.500,-. De regeling loopt tot het eind van het jaar. De komende periode zullen wij gebruiken om in gesprek te gaan met de sector en de regeling bespreken.

Corona brengt ook vernieuwing met zich mee, zoals camping Tijdloos bij Erm. Daar is een tijdelijke pop-up-camping ontstaan waar op een ruim oppervlak mensen in een festivalachtige setting konden verblijven. In het kader van bijzonder overnachten moeten wij melden dat als gevolg van de crisis er geen nieuw seizoen van de Boomhut Battle in Drenthe wordt opgenomen.

Digitale winkelstraten

Op 14 mei 2020 hebben wij besloten om een subsidie voor Drentse gemeenten open te stellen om initiatieven van digitale winkelstraten in Drenthe te stimuleren. Inmiddels hebben de gemeenten Assen en Hoogeveen een subsidieverzoek gehonoreerd gekregen. In Assen wordt samen met Vaart in Assen (en 50 ondernemers) gewerkt aan een Platform 'Digitale Winkelstraat' met een collectieve webshop en aan het doorontwikkelen van de campagne Samen voor Assen en Assen geeft Ruimte (Assen Corona Proof). In Hoogeveen wordt ook gewerkt aan een volledig nieuw overkoepelend platform waarin lokale ondernemers zichtbaarheid krijgen middels een virtuele winkelstraat en ondersteund worden om producten aan te bieden op een algemene webshop. Emmen heeft ook een subsidieaanvraag ingediend, maar de beschikking volgt zodra het plan van aanpak ter ondersteuning van de bestaande initiatieven is uitgewerkt. De andere gemeenten hebben nog geen subsidieaanvraag ingediend, maar hebben wel kenbaar gemaakt dat er gesprekken zijn geweest met de lokale ondernemersverenigingen en werken aan een plan van aanpak.

Binnenstadfonds

Tijdens gesprekken over de voortgangsrapportages over 2019 hebben gemeenten aangegeven dat fysieke ingrepen in de openbare ruimte grotendeels doorgaan, maar dat er wel vertraging ontstaat in de participatieprocessen en afstemming met binnenstedelijke stakeholders. Gezien deze omstandigheden hebben we de realisatietermijnen voor alle gemeenten gelijkgezet op de deadline van 31 december 2021. In het voorjaar van 2021 zal ten tijde van de voortgangsrapportages over 2020 duidelijk worden in hoeverre er vertraging is opgelopen. Voor het continueren van de stimulerende rol in de ontwikkeling van sterke binnensteden met ruimtelijke kwaliteit zijn aanvullende middelen nodig. Daarom zullen wij met een verzoek komen voor middelen uit de Investeringsagenda 2020 – 2023.

Impactanalyse corona door landelijke Retailagenda

De landelijke Retailagenda heeft grootschalige analyse laten uitvoeren onder consumenten, retailers, vastgoedeigenaren en gemeenten. Zij zijn gevraagd naar hun verwachtingen voor de toekomst. De betrokken stakeholders schetsen een somber beeld, waarbij omzetten kelderen, veel winkels verdwijnen en de landelijke leegstand stijgt van 7% naar 19%, met enorm grote verschillen in de verschillende sectoren. De consument winkelt fysiek zo'n 30% minder vaak, maar de voorkeur voor online stijgt sterk. Voorheen gaf 16% van de consumenten aan voorkeur te geven aan online shoppen, inmiddels geeft ongeveer 35% dat aan. De grootwinkelbedrijven en de mkb-retailers zijn somber over de toekomst. Het grootwinkelbedrijf denkt dat 20 tot 40% van de non-food-winkels zal verdwijnen.

Van de mkb-ers verwacht men dat een op de vijf winkels zal sluiten. De vastgoedeigenaren zien de huurprijzen dalen en denken dat een huurdaling van 15% noodzakelijk is. Ook gemeenten maken zich zorgen. Van de gemeenten geeft 58% aan dat door de impact van de coronacrisis de detailhandelsvisie/centrumvisie op korte termijn moet worden herzien. Zie hier de rapportage: <https://retailand.nl/retailsector-somber-over-eigen-lot/>.

Corona-oplegger voor Koopstromenonderzoek 2019

Samen met de provincies Overijssel en Gelderland wordt een opdracht verkend om inzichtelijk te maken wat de impact van corona is op de koopstromen in Oost-Nederland.

Bedrijfsvoering

Onze medewerkers zijn in zeer korte tijd omgeschakeld naar een nieuwe manier van werken. Dit is nog steeds wennen, maar we hebben veel waardering voor hun inzet en flexibiliteit. Mede dankzij hen kan het werk zoveel mogelijk doorgaan. Wij hadden gehoopt dat we langzamerhand zouden kunnen toewerken naar een nieuwe balans tussen thuis- en op kantoor werken. De oproep van het Kabinet was duidelijk: werk zoveel mogelijk thuis en wij volgen uiteraard deze lijn. Dit betekent dat we veel gebruikmaken van onder andere videovergaderen. Noodzakelijke overleggen, zoals de collegevergaderingen, vinden binnen de RIVM-richtlijnen plaats in het provinciehuis. Voor de lange termijn werken we met onder andere de Ondernemingsraad en het management aan het lange perspectief voor werken vanuit huis en op kantoor. Wij komen hier bij u op terug.

Tot slot

Wij gaan ervan uit u op deze manier voor nu voldoende te hebben geïnformeerd en kijken uit naar de eerste commissie- en Statenvergaderingen en de start van het politieke seizoen.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Drenthe,

, voorzitter

, secretaris

Bijlage: Brief aan de Techniekcoalitie Noord

md/coll.

Techniekcoalitie Noord i.s.m. de vakorganisaties FNV en CNV Vakmensen
t.a.v de heer H. Ph. (Philippe) Hondelink
Regiosecretaris Koninklijke Metaalunie
P/a Felix Timmermanslaan 6
9721 WB GRONINGEN

Groningen, 3 juli 2020

Onderwerp: Reactie op brief II Techniekcoalitie 'Samen investeren in Human Capital'

Geachte heer Hondelink, Beste Philippe e.a.

Hierbij geven wij u een nadere reactie op uw brieven waarin u ons vraagt om in gezamenlijkheid te investeren in de versterking van het noordelijke Human Capital door gericht in te zetten op maatregelen voor Leven Lang Ontwikkelen (LLO).

In onze brief van 20 april jl. hebben wij u reeds geïnformeerd dat wij, daar waar mogelijk, willen bijdragen aan de ongewenste effecten van de corona-maatregelen. Niet alleen op de korte termijn, maar ook op de middellange en langere termijn om bedrijven snel te kunnen laten starten met nieuwe elan. Naar aanleiding van uw antwoordbrief d.d. 15 mei 2020 gaan wij hierbij specifiek in op uw voorstel.

Wij staan positief tegenover de actie van de Techniekcoalitie en de vakorganisaties om als sociale partners binnen de sectoren techniek en bouw samen (scholings)acties te ondernemen ter waarde van minimaal € 1,5 miljoen. Daarmee wordt de belangrijke plaats die u heeft op de arbeidsmarkt ons inziens vertaald in een voortrekkersrol. De gekozen thema's liggen dicht tegen onze prioritaire thema's aan daar waar het gaat om bij- en omscholing van werkenden en werkzoekenden, aanpassingsvermogen onderwijs-arbeidsmarkt, digitalisering en de thema's zoals benoemd in het startdocument en de doe-agenda van de Scholingsalliantie Noord.

Ook zijn wij enthousiast over uw voorstel om in een gezamenlijke aanpak te borgen dat jongeren, die niet kunnen instromen op de arbeidsmarkt, arbeidsfit blijven en/of extra scholing krijgen aangeboden.

De in uw brief opgenomen voorstellen lezen we als projectideeën en we zijn dan ook zeer benieuwd naar de concrete financiële en inhoudelijke uitwerking en wat wij hierin actief kunnen betekenen. Deze uitwerking is nodig zodat wij een definitief besluit kunnen nemen over de door u gevraagde financiële bijdrage.

Als extra aandachtspunt merken wij het volgende op. In het kader van het Servicepunt Techniek Noord (SPT), de Groningse (SER)pilot voor de energietransitie en 1000 banenplan, werken wij op dit moment al met u samen aan de versterking van het Human Capital in de Metaal-, Electro- & Installatietechniek. Naar onze mening kan het interessant zijn te onderzoeken of de dienstverlening van het SPT uitgebreid kan worden richting de bouwsector, zodat dit ondersteunend wordt aan een succesvollere samenwerking van beide initiatieven. En dit als één van de vele onderdelen onder de Scholingsalliantie Noord kan vallen.

Wij zijn verheugd dat het in goede samenwerking met u en andere partijen is gelukt om de eerste stappen te zetten richting de realisatie van een (online) noordelijk scholingsplatform. Door dit platform zorgen we ervoor dat de opleidingsmogelijkheden binnen de belangrijke economische sectoren inzichtelijk en toegankelijk zijn. In dit kader willen wij ook graag met u onderzoeken hoe de scholingsactiviteiten vanuit NL Leert Door (NOW 2.0) samen met u zo effectief mogelijk in het Noorden kunnen worden ingezet. In de doe-agenda van de Scholingsalliantie zijn hier reeds een aantal gedachten over opgeschreven.

We stellen voor om de komende weken (op ambtelijk niveau) met elkaar in gesprek te gaan om de mogelijkheden voor een gezamenlijke aanpak verder te gaan verkennen en de voorwaarden die hiervoor nodig zijn in beeld te brengen. Onze rol is daarbij stimulerend en faciliterend. Daarnaast refereren wij aan de (aankomende) noodfondsen van de provincies Groningen, Drenthe en Friesland. In deze noodfondsen zit (of komt) de mogelijkheid om initiatieven gericht op de versterking van de arbeidsmarkt financieel te ondersteunen met meer dan € 1 miljoen.

We gaan met veel enthousiasme de gesprekken aan en hopen eind augustus duidelijkheid te hebben en te krijgen, met name over de kansen en de mogelijkheden om onze budgetten tegen elkaar aan te zetten.

Met vriendelijke groet,

namens bestuur Arbeidsmarktafel Noord,

Hoogachtend,

Carine Bloemhoff
Bestuursvoorzitter Arbeidsmarktafel Noord